

Nro 41.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 19-dik napján 1793.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Sokan úgy gondolkoztanak, de valósággal megtsalatkoztak vélekedéseikben, hogy a' *Londoni* udvar nem Európa tsendességének vissza szerzéséért, nem is a' Frantzia nemzetnek jövő boldogságáért; hanem egyedül maga hasznáért, az az, birodalmainak öregbitéséért indított volna hadat a' Frantziák ellen. Ezen közönséges gyanúságnak meg tzáfoltatására, múlt hólnapnak vége táján, égygy irást közlött *Pith* minister az Európai udvaroknak *Londonban* múlató követtyeikkel, mellyben bizonyossá teszi őket ö Brittanbiai Felsége, hogy nem azért botsátkozott a' je-

len való hadakozásba, hogy az által magának nagyobb hírt, nevet, emlékezetet, és dicsőséget szerezzen; sem nem azért, hogy az által birodalmait öregbithesse; hanem egyedül maga védelmezése, frigyeseivel szerzett izövettségének fenn tartása, és azon ártalmas tudománynak meg fojtatása véget, mellynek tzeilya minden jól rendelt emberi társaságoknak, minden személybeli bátorságnak, és belső tsendességnek semmivé tétele. Ezt is hozzá teszi továbbá a' Britanniai király ö Felsége, hogy mivel nem tulajdon hasznának kereséséből mivelte legyen az: minden gondját arra fordította, hogy a' békességet, jó rendet, és bátorságot, mellyek egyedül a' nemzetnek engedelmességre való vizfiza térése által jöhetnek vizfiza, helyre állassa. Annak okáért arra serkenti ö Felsége a' Frantziákat, hogy a' monarchica igazgatásnak formáját ismét vegyék bé, és ismérjék meg XVII *Lajost* törvényes fejedelmeknek lenni. Eggyfersmind arra kötelezi magát ö Felsége, hogy Nagy Britannia tellyes és tökéletes izabadságot fog nékiek engedni, mindazoknak a' törvényeknek, valamellyeket ök Frantzia Országának állandóságára, bátorságára, és bődogságára, alkalmatosnak 's hasznosnak lenni itélendének jóvá hagyásokra. Végtére tellyes bizodalommal vagyon ö Felsége az iránt, hogy más vele éggüüt izövettséges hatalmasságok is hasonló indúlattal vagynak, és tellyességgel nem fognak Frantzia Ország belső igazgatásának formájába avatkozni.

Az Angliai királynak ezen közönségessé tett maga meg határozása, és gondolkozásának módja, minden jól gondolkozó Frantziáknak nagy meg nyugovásokra lehet, és sok jót tsinálhat a' régiöl fogva külső és belső vezedelmes hadakozás, és más nyomorúságok által el rongáltott Frantzia tartományokban, hogyha azokba izabandon bé juthat. Déli részeiben ugyan el mehet a' *Tuloni* úton. Vajha a' többi tartományokba is bé férkezhetne, úgy semmi kéttségünk nem le-

hetne arról, hogy nem sokára tsendesség, békesség, jó rend állanának fel a' már éggynéhány éfztendőtől fogva szüntelen való zürzavarral, külső 's belső nyúghatatlanságokkal küzködő Frantzia Országban. Miként folyának mostan ottan a' dolgok, miben törjék fejeiket a' törvénytelen, és sem isteni, sem emberi rendelkezésektől függeni nem akaró nemzeti képviselők, tekintsük meg rövideden.

Frantzia Ország.

Brissót fogoly társaival égyetemben, a' kikről leg közelébb ki adott újság levelünkben emlékeztünk, mindnyájan halálra sententziáztattak a' revolutionalis ítélő szék által. — *Valaze* halálra lett íteltetése után kést kapott, 's maga magának úgy fel hasította a' hasát, hogy minden bele kiömlött. És így mind ezek, mind már ő előttök sokan a' halottak országába küldettek a' *Gvillotine* által. Kétség kívül *Égalité Filep*, *Rolánd*, és *Claviere* is nem sokára utánok fognak vándorolni. Az öreg *Luckner* Generálnak sem leszen, a' mint a' körülállások mutatták, tsendes vége, a' ki azzal vádoltatván, hogy ő is barátta volna a' király kívánóknak, és titkon levelezett volna a' köz társaságnak ellenségeivel, fogva vitetett *Párisba*. *Ersébeth* hertzeg asszony, a' megölettetett Frantzia királynak *XVI Lajosnak* testvér húga, és kedves árváinak égyetlen eggy istápja sem ígérhet magának hosszú és tsendes életet, ez is a' *Conciergerie* fogságra vitetett, és a' mint a' dolgoknak folyamattya vagyon, ő is által fog a' revolutionalis széknek adattatni. Annyira elóltatott az emberi érzékenység a' mostani Frantziákban, hogy sok helyekről örvendező levelek küldettek a' N. Gyűlésnek a' szerentsélen királyné *Mária Antonia* megölettetéséért. Néhány közönséges levelek azt jegyzik meg erről a' minden világi inségeitől immár meg menekedett Fejedelem asszonyról, hogy halálra lett szententziáztatása, és a' *Conciergerie* fogságba lett vitetett.

tetése után, néhány órákkal, hozzá menvén az a' pap, a' kire vala halálra való készítettése bizat-
tatva, 's okát adván hozzája lett menetelések,
igy szólott hozzá a' királyné: *En kégyelmedet
nem hivattam, de mivel már itt vagyok, csak ma-
radjon továbbá is itten.* Rövid vele való belzélge-
tése közben térdre esett a' királyné, 's olly nagy
buzgósággal imádkozott, hogy a' pap maga val-
lást tett, hogy ő soha buzgóbb, és áhétatosabb
imádságot nem hallott életében. Tudakozván tő-
le a' pap: hát ugyan kész vólnaé ellenségeinek
meg engedni? azt felelte a' halálnak leánya: *miért
nem, sajnálom a' Frantziákat, ők most meg szé-
dültek, azért nem is tudják mit mivelnek.* Leg in-
kább kesergett kedves gyermekeitől való el válá-
sán, és utolsó szavai is ezek valának: *Isten hoz-
zátok szerelmes magzatim, én édes atyátokhoz men-
gyek.* — Úgy mondatik, hogy az ifjú Fejede-
lem édes anyjának meg ölettetése után, eggy ko-
tsin az öldöklő piatzra vitetett, és az öldöklő
szerfzám, melly édes szüléinek élteket végzette,
meg mutattatván nékie az, tudtára adatott, hogy
ha leg kissebb hajlandóságát is mutatná valaha
a' királyi méltóságához, avagy ha leg kissebben
is ellenkezöt mivelne a' köz társaságnak törvé-
nyeivel, ő is hasonló halállal fogna e' világból
ki végeztetni.

A' *Vendei* osztályban lévő Rojalistáknak el-
nyomattatásokról, és ki irtatásokról így irt a' *Bé-
tsi* udvari újság író múlt szombaton, az az, No-
vemb. 16-dik napján költ. leveleiben: „Noha a'
„*Vendei* osztályban lévő Rojalistáknak semmik-
„ké tételekről, mint valóságos történetről, úgy
„tudósítatott a' *Párisi* N. Gyűlés: annyit mind-
„azonáltal bizonyosan tudunk, hogy nem egész-
„len úgy vagyok a' dolog, a' mint a' *Párisi* meg-
„bódítatott lakosokkal akarták némelleyek el hi-
„tetni. Önnön magok a' nemzeti biztosok is meg-
„vallották azt, a' N. Gyűléshez küldött jelenté-
„seikben, hogy nem mind úgy vagyok a' dolog,
„a' mint némelleyek magokkal el akarják hitet-
„tetni, sokkal nagyobb még a' Rojalistáknak

„ Izámok, mint sem mások képzelhetnék, a' kik
 „ a' *Ligeris* folyó vizén által költözvén, nagy
 „ számú követőket kaptanak. Az is nem kevés
 „ halznokra 's előmenetelekre vagyon ezeknek,
 „ hogy, *Barrere* tulajdon vallás tétele szerént, a'
 „ *Noirmoutier* nevű szigetet el foglalták, holott
 „ igen könnyű leszen a' királyt kívánóknak ismét
 „ ölzve gyűlleni, és segítséget nyerni az Anglu-
 „ soktól. Azt mindazáltal, a' mint a' *Bétsi* ud-
 „ vari újság magát ki fejezi, tagadni nem lehet,
 „ hogy a' *Vendei* tartomány nemcsak el foglalta-
 „ tott; hanem egészlen el pusztitatott a' patriota
 „ seregek által.

Nemcsak ezen mostan említett, hanem más történetekről is bal tudósítást szokott a' N. Gyűlés tenni, és az által ketsegtetni az el tsábitatott népet. Illyetén hir adás az, melly szerént 700 főből álló patriota sereg 4000 Pedemontánusokat vert, és 400 at fogott volna el közzülök, kik között eggy Nápolyi hertzeg is találtatott (erről ugyan leg kissebb emlékezetet sem tesznek a' külső újság levelek). Illyen költött hir még az is, melly szerént a' *Tulonban* lévő égyyesült Spanyól, Anglus, és Nápolyi seregek keményen meg verettettek Oct. 17-dik napján. Ehez hasonló még az is, hogy a' Spanyólok *Perpignán* alatt meg verettettek, és egészlen ki üzettettek volna Frantzia Országának határaiból s. a. t.

Mennél tovább halad a' Frantzia nemzet törvénytelenységének meg zaboláztatása, annál inkább nevededik a' N. Gyűlésnek kegyetlensége. *Lyon* városa, ez a' manufacturáknak, és fabrikáknak sokáig virágzó műhelye áldozattyává leve bosszú álló kívánságaiknak. Az ez ellen hozatott végzés *Tulon* városára is ki terjesztetett, hogyha valaha vissza fogja szerezni, azt is semmivé fogja a' Jakobinusi kegyetlenség tenni. — *Carteaux* Generálon kívül *Pojpe* Frantzia Generál kórmányozza a' *Tulon* előtt fekvő patriota seregeket, kinek felesége és gyermekei az Anglusoknak kezek közt vagynak. Ennek minap tad-

tára adatván az Anglus kormányozó, hogyha a' Frantzia köz társaság szolgálattjáról le mondana, minden hozzá tartozó kedveseit vissza fogná néki küldeni, azt felelte, hogy ő nemcsak minden vagyonát, nemcsak életét, hanem kedveseit is kész a' haza boldogságáért fel áldozni.

Károly, Hessen-Rájfelsi vólt hertzeg, a' ki mint republicánus *Hesse Károlynak* nevezi magát, Oct. vége felé meg folytatott kormányozó hivataljától. Illyen környülállásai között arra kérte a' Jakobinusokat, hogy, mivel minden Német birodalombeli örökségei kótyavetyére vettettek, és így semmije se vólna, a' miből élhetne, adjanak nékie kényeret. Eggyzersmind azt is sürgette, hogy vennék fel őtet a' Jakobinusok társaságába; de mivel semmi nagy születésűt, annyival is kább fejedelmi vérből származott személyt nem akarnak magok közt meg szenvedni, utólsóbb kérését meg sem halgatták, az elsőbre pedig kívánt választ adtanak nékie.

A' *Nizzai* Grófságban táborozó Frantzia seregeknek fő gondviselőjök *Hébert*, három millióval a' *Genuai* köz társaságba szökött. *Metzben* minden táborig seregeknek készített öltözet elvettett a' Zsidóktól. — *Nancyban* sok zsidók meg fogattatván, tömlötzre hányattak. *Temple Lutrel* Anglus Obester, a' *Cumberlándi* özvegy hertzegnének atyafia *Boulognéban* meg fogattatván 's *Párisba* vitetvén, tömlötzre vettett. *Houchard* Generál, a' N. Gyűlésnek végzésére által adatott a' revolutionalis széknek. *Pikardiának* *Sómona* nevű osztályában, árestomba tétette *Dumont* nemzeti biztos, mind azokat a' papokat, a' kik a' vásárnapokat és innep napokat meg ülték. Ugyan ő 800 ezer livrát érő aranyat és ezüstöt, 37 ezer livrányi assignátát, továbbá sok ezüst és arany edényeket, és templomokhoz tartozó kintset, mellyeket t. i. a' *Garati* Apátúrságban talált, küldött a' N. Gyűlésnek.

Fabre d' Eglantine Poétának javaslására, következő nevek adattak a' Frantzia 10 napok

nak: *Primidi, Duodi, Tridi, Quartidi, Quintidi, Sextidi, Septidi, Octidi, Novidi, Decadi*. — A' hónapoknak is, az azokban uralkodó idő járásnak, és gyümölcstöknek természetek szerént való nevek adattak, p. o. a' három téli hónapoknak *Pluvios, Ventos, Niveos*, Májusnak *Floreal*, Augustusnak pedig *Miszidor*. Továbbá következendő innep napok határozattak meg, u. m. az *Elmésség, Virtus*, és *Közönséges értelmnek* innep napjai. *Robertspierének* meg jegyzésére, hogy elsőbb vélt a' virtus az elmésségnél, a' virtusnak innep napja tétetett leg elsőbbé.

Valamint a' hadi kormány: úgy szinte a' belső igazgatásnak formája is szüntelen változik a' Frantzia nemzet közt, a' ki ma a' leg felsőbb pólton ült, hónap le taszítatik arról, 's 8 nap múlván a' *Gvillotiné* végzi életét. — Nem régiben *Danton* vólt a' N. Gyűlésben az előülő, utánna *Charlier*, leg közelebb pedig u. m. Octob. 22-dik napján, *Bayle Móses* vólt Zsidó, a' *Tulonban* meg öletett *Bayle Péternek* testvére, válalztatott azon méltóságra, 's ugyan az ő elő ülése alatt sentenziáztatott a' szerentsétlen királyné halálra.

Hadi Történetek.

Mennél inkább közelit a' természet téli nyugalomához, annál inkább láttatik a' *Mársnak* zürzavaros mezeje is előbbi nyughatatlanságától meg szünni. Múlt tavasszal égyik győzedelem a' másikat érte győzedelemhez szokott seregeinknél; most pedig, csak kébe hoba halhatunk valami nevezetes történetet. Azon nevezetes győzedelmet, mellyet *Ottó* és *Kray* Generálok vettenek *Marchiennesnél*, Frantzia Flandriának erős városánál, a' Frantziákon, körülállásosan le irta, 's meg küldötte a' hadi Cancelláriához *Koburg* herczeg F. Marsal, mellyet mi is közleni kívánunk E. Olvasóinkal. *Marchiennes* igen ingoványos helyen, a' *Scarpe* folyó viz, és két vizi tsatornák közt fekvő város, mellynek három kapui vagy-

nak, ezeknek égyyikét u. m. az említett folyó vizre fekvőt fel lehet vonni, a' városon kívül pedig erős, és gazdag Apátúrság vagyon. *Denaing* és *St. Amand* felől vivő úttyai a' sok ingványos, és vizes hely miatt, kiváltképen késő őszel, nemcsak terhesek, hanem veszedelmesek is a' *Dovay* közel fekvő erős vár miatt. — Minekutánna a' Frantziák mind *Rysselből*, mind *Bouchainból* és *Dovayból*, mind másunnan nagy számmal öszve gyüllöttek, és az égyyesült Cs. K. Angliai és Hannoverai seregeket, *Cysoing*, *Orchies*, *Marchiennes* és *Denaing* mellett meg támadták, és rész szerént vissza is szoritották volna: szükségesnek lenni ítélte a' *Yorki* hertzeg *Marchiennesből* őket ismét ki küszöbölni, és az által további előmenetekben meg akadályoztatni.

Ezen fontos fel tételnek végbe vitelére, *Otto* és *Kray* Cs. K. Generálokat választotta ki az említett hertzeg, a' kik az előre ki dolgozott, és a' fő kormányozók által, helyben hagyattatott plánum szerént, múlt hólnapnak 30 dik napjára határozták meg a' reájok bizatott dolognak tökéletességre való vitelét. A' *Scarpe* vizén túl fekvő colonnék rendeltettek ki az ellenség ellen, mellynek égyyike *Dévay* Elzterházi huszár regementéből való *Obester* úrra, másika *Erbach* regementéből való *Obersterre* B. *Spiegelre*, a' többi *Vogelsang* *Obesterre*, *Görs* *Obestlájtnántra*, *Bender* és *Csepi* fő Strázsamesterekre vala bizattatva. A' történet előtt való este mindegyik colonnének ki kellett indulni, de az essős és zürzavaros idő miatt nem mindenik mehetett a' meg határozott órában a' rendelt helyre. *Kray* Generál Májor leg elsőben érkezvén oda két colonnéval, meg támadta 's le vágatta a' külső örállókat. Illyenképen minden akadály nélkül közel menvén a' városhoz, az ott állott vigyázatokat is rész szerént le vagdaltatta, rész szerént pedig meg futamtatta, kiknek hátaikon a' városba bé mentenek vitézeink, 's miögvárt minden örálló helyeket elfoglaltanak. Látván az ellenség a' veszedelmet, az

Abbaciának nagy és erős épületében vonta magát, 's onnan tüzelt a' miéinkre, mind nagyobb, mind kisebb fegyvereiből. Hanem a' többi colonének is oda érkeztén, ágyúikat, és kártátsaikat az *Abbaciára* ki szegezték, 's keményen szorongatták őket, úgy annyira, hogy végtére eggy tisztet küldvén ki *Kray* Generál Májorhoz, arra kötelezték magokat, hogyha szabadon fognak bortsátani, mind a' várost, mind az *Abbáciát* készek lelzoek által adni. A' szabados elmenetelről még csak hallani sem akarván *Kray* Gen. Májor, világosan megizente nékiek, hogyha jó szerivel rabságra nem adják magokat, erőszakkal fognak arra kényszeríteni. Mit vólt mit tenni a' félelmes szorongattatások közt lévő *Frantziáknak*, le hányták fegyvereiket, 's mindnyájan rabságra adták magokat, kiknek száma 1800 főre ment, a' kik között 86 stabális és fő tisztek is valának, a' megöletetteknek 2000 többre megy a' számok, a' többi rész szerént által akarván a' vizen úszni a' vízben fúlt, rész szerént pedig széllyel szóratott. A' nyereség 12 nagy kaliberű ágyúból, 2 haubitzából, 36 munitziós szekérből, 6 haubitiz gránátokkal, és 2 puskaporral megterhelteztett szekerekből; továbbá 2000 darab fegyverből, 300 lóból, 100 ökörből, 's 300 darab júból állott. Részünkről 18 ember esett el, 308 kapott sebet, 24 el fogattatott, 2 pedig el tévelyedett. A' holtak között vagynak *B. Bender* fő Strázsamester, és *Volker* fő hadnagy *Kaunitz* regementéből. A' sebbe estek között *Ottó* és *Revigh* zászló-tartók *Kaunitztól*; *Roggendorf* all hadnagy *Kheultól*, *Kováts* fő hadnagy *Buliötől*, és *Nélis* zászlótaró *Klerfétől*. Mások felett megkülömböztették magokat a' megölt *Bender* fő Strázsamester; *Csepi* fő Strázsamester, és *Kováts*, 's *Milkovits* fő hadnagyok *Buliötől*; *Szentkereszti* Oberstlájtnánt, *Szabó* kapitány, és *Klenovszki* all hadnagy az *Elzterházi* huszár regementéből; *Czapek* 's *Reidhart* kapitányok, és *Roggendorf* 's *Haeling* all hadnagyok *Kheul* regementéből; *Somarva* Obersulájtnánt és *Tieri* kapitányok *Lobkovitz* könnyű lo-

vasaitól s. a. t. — Az *Ottó* Generál colonnéjánál igen ditséretesen viselik magokat a' már sok hadi próbák által emlékezetessé lett *Obester Dévay*, kapitány *Metséri*, és fő hadnagy *Plassics* *Elzterházi* Husz. reg. ből; *Smóla* fő hadnagy és *Zentner* all hadnagy az artilleriától; *B. Vogelsang* és *Spangen* fő Strázsamester *Klerfétől*; *B. Luczow* fő Strázsamester *Wartenslébentől* s. a. t.

A' Fels. hadi Cancelláriának múlt szombaton közönségessé tett jelentése szerént, Oct. 1 ső napjától fogva, utolsó napjaig, a' Flandriában táborozó Cs. K. seregekből ennyin hőltanak meg, kaptanak sebet, estek fogságba, és tévclyedtek el.

A' Regementeknek és Batallionoknak neveik.

1. <i>Lovas Regementek.</i>	sebbe estek.	meg hőltak.	el fogatattak.	el tévedtek.
1 <i>Elzterházi</i> huszár regementéből	6	3	..	1
2 <i>Blankenstein</i> huszár rgt.	3	1	..	1
3 <i>Császár</i> huszár rgt.	2	5	..	1
4 A' <i>Saxóniai</i> huszárok között	2	..	1
5 <i>Karajtzay</i> könnyű lovas regementéből	6	12	3	..
6 <i>Latour</i> könnyű lovas regementéből	1	6	3	..
7 <i>Zeschvitz</i> vasas regementéből	2	..	1
8 <i>Carnevil</i> szabad seregétől	4	5	..	1

A Regementeknek neveik.

2. Gyalog Regementek.	el fogat- tak.	sebbe- estek.	el fogat- tak.	el léve- lyedtek.
1 Az Artilleriától	4	4	--	:
2 Gr. Sztáray regemen- téből	4	62	4	:
3 Jordis regementéből	--	5	--	:
4 Wenckheim regemen- téből	2	26	10	:
5 Odonel szabad sere- géből	6	58	21	:
6 Colloredó Wentzel regementéből	15	45	24	:
7 Laudon zöld seregé- ből	20	55	99	:
8 Colloredó József rege- mentéből	1	48	11	:
9 B. Splényi Gábor re- gementéből	3	9	20	:
10 Würtemberg regemen- téből	--	1	--	:
11 Mahóny vadász sere- géből	1	5	--	:
Summa Summarum	78	356	195	3

Az el esteknek száma közt vagyon *Fabianits* kapitány Elzterházi huszár regementéből. A' seb-
be estek között B. *Stilfried* kapitány, *Handels-
berg*, *Bakonyi*, és *Kaiszer* fő hadnagyok Gróf

Sztárai regementéből; *Millanus* all hadnagy Wenkheim regementéből; *Frantzeschini* kapitány, és *Mikulitz* fő hadnagy Karajzai könnyű lovas regementéből; *Suppan* zászlótartó Collorédó Wenzel regementéből; *Dornfeld* fő hadnagy. Laudon zöld szabad seregéből; *Blonged* kapitány Odonel szabad seregéből; *Obernkorn* fő Strázsamester, *Ivonszki* fő hadnagy, és *Ellesin* zászlótartó Collorédó József regementéből; *Emersdorf* all hadnagy Latour könnyű lovas regementéből. — Rab-ságra estenek *Graurock* fő hadnagy, és *Prem's Gall* zászlótartók Laudon zöld szabad seregéből.

Arról a' tsatáról is jelentést tett *Koburg* herczeg, a' melly B. *Boliö* F. M. Lájtinánt kórmányára bizatott Cs. K. seregek, és 6000 Frantziák közt történt Novemb. 2-dik napján *Mettesnél*. — Fülében menvén a' nevezett Generálnak, hogy a' Frantziák az ott lévő erdőt el akarnák foglalni; 4 batallion gyalogságot, 's 5 escadron lovasságot küldött ellenek, a' kik mindannyiszor vissza verték amazokat, valamennyiszor próbát tettek. — Eggy más közönséges levélből pedig azt olvassuk, hogy a' nevezett Generál megtámadta azokat a' Frantziákat, Novemb. 3-ik napján *Florenne* mellett, a' *Leodiai* püspökségben *Hannóviának* szélein, a' kik a' *Hastieri* Abbaciát meggyújtották, 's többet terített le közzülök a' földre 300 embernél, éggyszersmind 11 ágyút nyert el tőlök.

Minthogy *Carignan* mellett a' Frantzia *Luxenburghban*, ollyatén készülteket tenni láttatott az ellenség, a' mellyből könnyen ki hozhatta *Boliö* Generál, hogy ötet egészlen el akarná *Namurtól* zárni: ahozképest *St. Gerárd* mellett telepítette le a' kórmánya alatt lévő Cs. és K. seregeket, azokat pedig, a' kiket *Riese* Generálra bizott, *Schmerzing* Gen. Májor segítségére küldötte.

Friburgumból érkezett magános levél által tudósítatunk, hogy Oct. 27 dik napján dél előtt 10 órakor *Strafsburgumnak* kapui bé záratlak,

oda érkeztén közelítő seregeinknek hírek. Ugyan azon nap este tájban *Schilken* mellett *Straßburg*-tól 3 fertály mélföldnire egymásra bukkánván a' mi, és a' Frantziáknak külső őrállói, és mi-nekutánna darab ideig keménnyen tüzeltek volna egymásra, a' Frantziák elébb állottak, a' mié-ink pedig el foglalták a' nevezett helyet. *Fort-lovis* alatt már keménnyen bé sántzolták magokat a' Cs. K. seregek. Úgy hallatik, hogy *Szabados* el menetelnek fel tétéle alatt, által akarták a' Fran-tziák az erősséget adni, de mivel jól tudták a' miéink, hogy a' Frantziák párolátlan emberek szoktak lenni, reá nem állottak a' fel tételre. — A' nevezett hólnapnak 29 dik napján hozzá fog-tak seregeink a' *Transék* ásásához (*Transének* ne-veztetik az a' sántz, melyet az ostromlók görbe lineán szoktak ásni, 's abban a' várhoz közelebb menni). Más nap viradóra látván az ellenség az el kezdett munkát, keménnyen kezdett ágyúzni munkásainkra; de mivel már akkor bé voltak ezek fedeztetve, semmit nem árhattak nékiek, következésképen meg nem akadályoztathatták az el kezdett munkát. Az által szokott Frantziák vallás tétélek szerént, két batallion linea seregek, három batallion voluntérok, és mintegy 300 fő-ből álló dragonyosok, és lovas vadászok vagy-nak az ostrom alá vétetett városban. Ezek be-széllették azt is, hogy mind búzájok, mind hú-sok, mind szalonnájok, bövséggel vagyon, de mivel semmi malmaik nintsenek, hafznát nem ve-hetik gabonájoknak.

Ottweilerből az iratik, hogy a' Prussus sere-gek még is régi tanyájikban fekszenek — hogy a' mint a' környülállások mutatyák, az *Ottweileri* Grófságban fognak a' jövő télen quártélyozni — hogy mostani tanyáikban számos filegóriákat ké-szitenek, a' mellyekről t. i. vigyázni fognak az ellenségnek mozdulásaira.

Magyar Ország.

Báts Vármegyében egy *Ada* nevű Fels Camarához tartozó helységben, egy roppant templomot méltóztatott Fels. Fejedelmünk, a' mostani költséges környülállásokra nem tekintvén, kegyelmesen építtetni. Ennek első fundamentom köve múlt hólnapnak 20 dik napján tétetett le, Fő tisztelendő *Szalay István Kálotsai* Canonok úr által, minekutánna a' reggeli kerefztény Római catholica áhítatosság 6 mazzár ágyúknak ropogásai közt el végeztetett volna. A' Sz. Misének végződése után egy rövid, de fontos, épületes, és gyönyörűséges prédikáziót mondott tisztelendő *Kondray Ferentz Péterfalvai* Plébánus úr, a' *Jakób* kövéről vévén fel a' textust. Ezen prédikázióban elsőben is koronás királyoknak megköszönhetetlen kegyességét magasztalta, annakutánna, mind az Isteni tiszteletre, mind Fejedelmünkhöz való hívségre buzdította számos halgatóit. Délben nagy vendégséget adott Tisztelendő *Szudricz János Adai* Plébánus úr, melly alatt keményen ropogtak a' *Vivat Franciscus Secundus* kiáltások közt a' mozsarak. — De bezeg torkára forrott egy szegény embernek ez a' másként ártatlan vigság, kinek, midön a' puska poron felyül korpával töltötte volna a' mozsarat, és sómfa szeggel fojtotta volna azt, a' történetből fel gyúlat mozsár égyik lábát meg sebesítette, égyik kezét pedig el horta.

Elegyes Tudósítások.

Harmadnapi közönséges áhítatosságot rendelt a' *Genuai* tanáts azon veszedelmeknek el távoztatása végett, mellyek közelíteni látnak ezen közönséges társasághoz.

Berlinbe érkeztén a' szerentsétlen Frantzia királynénak erőszakos halálának hire, felettébb meg szomorodott az uralkodó királyné, és négy hétre hirdettetett udvari gyász ruhát.

Octob. 23 dik napján *Windsorból Londonba* ment a' királyi familia, olly véggel, hogy este a' játék néző helyet meg látogassa, és más nap udvarolhasson a' királynénak. Azonban oda is el érkeztén a' Frantzia királyné halálának szomorú hire, az egész estét szomorú tsendességben töltötte el, 's más nap reggel ismét vissza tért *Windsorba*.

Minden esztendőben meg szokta a' *Londoni* udvar Oct. 25 dik napját, a' mellyen t. i. a' mostan uralkodó Angliai király uralkodását el kezdette, pompáson innepelni. Mostan is nagy készületek tétettek ezen nevezetes napnak meg inneplésére; de a' mellyet ezen szomorú hir annyira meg homályosított, hogy tellyességgel semmi pompa, semmi mulátság, és semmi vigság nem vólt az említett napon.

A' Parlamentomnak égybe gyűlése is jövő hólnapnak 10-dik napjára halasztatott azon okból.

A' meg hólt *Württembergi* hertzegnek teste harmadnapi parádés ágyon lett fekvése után, múlt hólnapnak utolsó napján tétettetett bé egész tsendességgel a' *Ludvigsburgi* hertzegi temető kápolnába.

A' *Moguntziai* Érsek meg izente az *Ehrenbreitsteini* erősségbe záratott *Moguntziai* klúbis-táknak, hogy takarodjanak ki a' Német birodalomból, akár Frantzia Országba, akár másuvá, és soha se mutássák többé magokat hazájokban.

A' *Génuai* ki kötő helyben újjobban három Angliai fregatták, és egy Spanyol hadakozó hajó érkeztenek, és mind addig ottan fognak mulatni,

valameddig a' *Genuai* közönséges társaság meg nem határozza magát az Angliai követ által, mi nap bé adott fel tételre.

* * *

Jelentés.

Már két ízben kértem a' Tek. N. Vármegyéket, hogy a' *Magyar Almanaknak* tökéletessítésére megyéjebeli tisztviselő uraknak personalis Statusát, hová hamarább nékem fel küldeni ne terheltessenek. Második jelentésem után néhány Vármegyéket magános leveleimmal is meg kerestem. Tellyesítették is sok Tek. Megyék alázatos kérésemet: mindazonáltal vagynak még olyanok is, a' honnan sem közönséges, sem magános levelemre semmi választ nem vehettem. — Kérem azért ismét alázatosan ezen Tekintetes Vármegyéket u. m. *Nyitra, Bars, Liptó, Torna, Zemplén, Ungvár, Nograd, Fejér, Tólna, Győr, Weszprim, Békés, Arad, Temes, Torontál, és Krassó* Vármegyéket, hogy megyéjebeli tisztviselő uraknak personalis statusát, minden további halasztás nélkül hozzám fel küldeni, és egyedül Nemes hazánknak közönséges hasznára tzelező igyekezetemet bóldogítani ne terheltessenek. Erdély Országból is tsak *Kolos, Hunyad*, felső és alsó *Fejér Vármegyék*, és *Meggyes* városa tellyesítették alázatos kívánságomat, a' többi pedig nem. Mindenüvé kész vólnék magános leveleket is írni, tsak tudhatnám kihez és hová kellene folyamodnom.

Doct. Decsy Sámuel.